

Filmmateriaal 'Na de ISK'

Handleiding voor docenten en begeleiders

Handleiding voor docenten en begeleiders

In deze handleiding worden suggesties gedaan om met het filmmateriaal 'Na de ISK' aan de slag te gaan in de klas. Dit materiaal kan je gebruiken als onderdeel van LOB lessen. Doel is dat leerlingen beter weten hoe ze zich kunnen voorbereiden op hun leven en loopbaan na de ISK. De filmpjes stimuleren de leerlingen om na te denken over hun eigen toekomst, bijvoorbeeld over wat ze willen, wat bij hen past en welke stappen ze moeten zetten om daar te komen.

Aanwijzingen voor het gebruiken van de filmpjes:

- De filmpjes kunnen klassikaal of in individuele opdrachten behandeld worden.
- Leerlingen kunnen met elkaar in gesprek gaan over de onderwerpen die aan de orde komen.
- Je kan de lessen aanpassen aan het niveau van jouw leerlingen.
- Het is belangrijk dat jongeren reflecteren op de filmpjes zodat ze meer inzicht krijgen in zichzelf en een concrete vervolgstap formuleren.

Opmerking: We willen benadrukken dat de boodschap, ongeacht het niveau of uitstroomprofiel van de leerling, hetzelfde is: 'Je moet doorzetten om je doel te bereiken en op een manier die bij jou past je geld te verdienen. Als je doet wat bij je past zal je beter zijn in je werk en het werk leuker vinden.'

Voorbeeld vragen die je bij de diverse filmpjes kan stellen:

- Wat herken je?
- Wat zijn overeenkomsten met jou? Wat is anders dan bij jou?
- Hoe is dat voor jou? Kan je dat uitleggen?
- Wat is er anders aan de mogelijkheden in Nederland vergeleken met jouw land?
- Wat wil jij later worden? Hoe ga je dat doen?
- Hoe ga jij je Nederlands verbeteren?
- Wat voor (bij)baantje kan je gaan doen?
- Waar loop jij tegen aan?
- Wat voor advies kan je je medeleerling geven?
- Hoe zou jij het doen? etc.

In gesprek is het belangrijk om open vragen te stellen en door te vragen.

In deze handleiding vind je per filmpje de aandachtspunten die aan de orde komen, en een korte samenvatting van enkele uitspraken van de ISK Alumni.

Na de ISK Aflevering 1 Nice uit Ghana

https://www.youtube.com/watch?v=oUK_zN3YkFA

Korte versie:

<https://www.youtube.com/watch?v=gSfljTeTnjs>

In aflevering 1 vertelt Nice uit Ghana over zijn loopbaan. Door een positieve houding, een bijbaan en het serieus volgen van zijn opleiding werkt hij nu bij de Universiteit Utrecht als ICT-medewerker.

Thema's:

- Cultuur verschillen
- Het Nederlandse schoolsysteem/ groeien van MBO naar HBO
- Taal verbeteren
- Na de ISK/ hoe was dat?
- Omgaan met vooroordelen en racisme
- Bijbaantjes
- Weten wat je wil worden

Thema: cultuurverschillen

Nice vertelt in het filmpje over het verschil in cultuur tussen Ghana en Nederland. Voorbeelden die hij noemt zijn 'op tijd komen' en 'eten'.

Reflectie gesprek: Wat zijn de belangrijkste cultuurverschillen tussen jouw thuisland en Nederland? Wat vind je daarvan en hoe ga je daarmee om?

Reflectie opdracht: Laat de leerlingen een collage maken over de Nederlandse cultuur en de cultuur van het eigen thuisland. Eventueel kunnen ze het in de klas aan elkaar presenteren of in groepjes bespreken.

Thema: het Nederlandse schoolsysteem

Nice vertelt over het schoolsysteem dat in Nederland heel anders is dan in Ghana.

Reflectie gesprek: Wat weet jij over het Nederlandse schoolsysteem? En hoe is dat voor jouw ouders? Hoe zou je jouw ouders kunnen uitleggen hoe het Nederlandse schoolsysteem werkt?

Reflectie opdracht: Laat de leerlingen uitzoeken hoe het Nederlandse onderwijssysteem in elkaar zit. Ook kun je als huiswerkopdracht meegeven dat ze met hun ouders hierover in gesprek gaan. Eventueel kan dit ook een gespreksonderwerp zijn tijdens een ouderavond waarbij ouders en leerlingen aanwezig zijn.

tip: Gebruik de opdrachtkaarten van de LOBBOX- ISK: [Lobbox - bekijkjetoekomstnu](https://www.lobbox.nl/vo/isk-bekijkjetoekomstnu) en de filmpjes over het Nederlandse onderwijssysteem <https://www.lowan.nl/vo/isk-en-het-nederlands-onderwijssysteem/> (beschikbaar in meerdere talen)

Wat betekende de ISK voor jou?

- Nice vertelt over zijn tijd op de ISK.
- Goede kans met verschillende studenten te werken en leren, leuk!
- Mooiste ervaring ISK
- Zwemmen: na ISK diploma C

Reflectie gesprek: Wat vind jij het leukst op de ISK? Wat zou er nog beter kunnen? Wat leer jij van jouw tijd op de ISK?

Thema taal verbeteren:

Nice vertelt over het leren van de Nederlandse taal: 'Ik blijf het moeilijk vinden, vooral de grammatica, maar blijf het doen en wordt beter, het komt goed en ik heb vertrouwen!' "via kerk mensen gevraagd"

- Familie die in NL woont, heeft me geholpen met oefenen
- Dankzij ISK
- Gewerkt bij Jumbo in het begin en na 3 weken ontslagen, taal te slecht maar na 6 maanden was mijn taal goed en heb ik er 3 jaar gewerkt.
- Nooit opgeven altijd proberen!
- Ik heb leren communiceren met verschillende mensen en woordenschat vergroot

Reflectie gesprek: Hoe is het voor jou om een nieuwe taal te leren? Van wie leer jij het meest? Wat zou je nog meer kunnen doen om Nederlands te leren?

Thema na de ISK, hoe was dat?

Nice vertelt over zijn tijd na de ISK en de overstap naar het mbo: 'Lastig je begrijpt niet alles. Je moet ineens een opleiding volgen. Eerst moet ik dan de taal begrijpen en dan begrijpen wat er staat. Was moeilijk maar met focus en durven, gewoon doen en doen en gehaald. Gewoon makkelijk en blijven proberen dan kom je er wel.'

Reflectie gesprek: Hoe kijk jij aan tegen de overstap naar het vervolgonderwijs? Wat vind je het meest spannend daaraan? Wie zou jou daarbij kunnen helpen?

Reflectie opdracht: Nice vertelt over een aantal eigenschappen die hem hebben geholpen bij de overstap naar het mbo. (focus, durven, gewoon doen). Ga met een klasgenoot in gesprek over deze eigenschappen. Heb jij die ook? Kan je een voorbeeld noemen wanneer je deze eigenschappen nodig had en gebruikt hebt?

Thema omgaan met vooroordelen en racisme:

Nice vertelt dat hij op het mbo wel eens te maken heeft gehad met racistische opmerkingen. Hij vertelt hoe hij hier zelf mee om is gegaan en geeft tips aan anderen die hetzelfde meemaken: 'Ene oor in andere oor uit. Focus op wat jij wil leren en bereiken. Dan kom je verder.'

Reflectie gesprek: Herken je dit en hoe ga je hiermee om?

Reflectieopdracht: In de klas (of in kleine groepjes) worden rollenspellen gespeeld waarbij een leerling te maken krijgt met vooroordelen of racisme. De klas mag tips geven over hoe je het beste kan reageren op de situatie die in het rollenspel wordt uitgespeeld.

Thema bijbaantjes

- Supermarkt Jumbo
- Bij een garage geholpen. Auto's schoonmaken en verkopen, ophalen en wegbrengen. Ook dingen geleerd zodat ik later zelf banden kan wisselen. Ervaring opdoen.

Reflectiegesprek: Wie heeft er al een bijbaantje? Wat leer je daar van? Wat zijn de voordelen van het hebben van een bijbaantje?

Reflectieopdracht:

Optie 1 Ga 2 aan 2 in gesprek. Wat voor bijbaantje zou jij leuk vinden? Leg aan elkaar uit wat je er leuk aan zou vinden. Wat moet je goed kunnen om dit bijbaantje te kunnen doen?

Ga samen de stad in en kijk wat voor bijbaantjes er allemaal te vinden zijn (briefjes op de bedrijven). Lijkt jou dit leuk werk? Interview iemand die in het bedrijf werkt waar ze mensen nodig hebben.

Optie 2: onderzoek online (vacature site) waar ze veel mensen nodig hebben. Bekijk beroepen filmpjes van dit werk ([beroepenfilmpjes - YouTube](#)). Lijkt jou het leuk om dit werk te doen?

Thema wat wil je worden?

Nice vertelt hij heeft gekozen voor een opleiding die bij hem past: “Toen ik in Nederland kwam wist ik niet wat ik wilde worden. Ik hou van mensen helpen en computers, vandaar dat ik de ICT opleiding ben gaan doen. Nu werk ik bij de Universiteit van Utrecht en help mensen met hun computers. Mijn taal wordt ook veel beter.”

Reflectiegesprek: Wie weet al wat hij of zij later wil worden? Wat lijkt je leuk aan dat werk? Hoe ben je op dit werk gekomen? Wat zou je kunnen doen om er achter te komen wat je leuk vindt of wat je goed kan?

Reflectieopdracht: Het is soms best moeilijk om er achter te komen wat voor opleiding of beroep goed bij je past. Laat de leerlingen (een aantal) opdrachten doen op de volgende webpagina. De opdrachten zijn speciaal ontwikkeld voor ISK leerlingen. [Lobbox - bekijkietoekomstnu](#)

Tips van Nice: Altijd positief blijven. Als ik het kan dan kan jij het ook. Pushen, pushen en focus blijven houden, dan komt het goed.

Reflectieopdracht: Welke tips zouden jullie elkaar willen geven? Laat iedereen op een A4tje een tip schrijven en versieren. Deze hangen jullie allemaal op in het lokaal.

Aflevering 2 Ashot uit Armenië (kwam in 2014 op zijn 17^e naar Nederland)

https://www.youtube.com/watch?v=z9c_6oZtxxA

Korte versie:

<https://www.youtube.com/watch?v=yDAX9Y0TxuA&t=16s>

In aflevering 2 vertelt Ashot uit Armenië over zijn loopbaan. Hij wilde geneeskunde studeren, maar kwam er achter dat hij dit niet zou halen. Hij vond een manier om met de tegenslag om te gaan en is zelfs weer terug op zijn route naar de medische wereld.

Hoofd thema's

- Het Nederlandse schoolstelsel/ Doorgroeien van MBO naar ...
- Taal verbeteren
- Tips van Ashot (doorzetten en discipline)

Thema het Nederlandse schoolstelsel

Ashot vertelt dat hij in Armenië geneeskunde wilde gaan doen. Eenmaal in Nederland bleek dat niet zomaar te kunnen. Het schoolstelsel is hier heel anders is dan in Armenië en hij moest eerst de Nederlandse taal leren.

Reflectiegesprek: Weet jij al wat voor opleiding je wil gaan doen? Is dat een andere opleiding dan toen je nog in jouw land van herkomst woonde? Is de opleiding waar je vroeger van droomde ook in Nederland te doen? Weet je hoe je dit doel zou kunnen bereiken?

Reflectie opdracht: Laat de leerlingen uitzoeken hoe het Nederlandse schoolstelsel in elkaar zit. Als ze al weten wat ze voor opleiding zouden willen doen dan zoeken ze uit wat de route daar naar toe zou kunnen zijn.

tip: Gebruik de opdrachtkaarten van de LOBBOX- ISK: [Lobbox - bekijkjetoekomstnu](#), en de site [www.Home - KiesMBO](#), en of [Studies - Studiekeuze123 - Studiekeuze123](#) en de de filmpjes over het Nederlandse schoolstelsel <https://www.lowan.nl/vo/isk-en-het-nederlands-onderwijssysteem/> (beschikbaar in meerdere talen)

De leerlingen leren hoe het schoolstelsel in elkaar zitten en welke stappen ze zouden moeten zetten om hun droom te bereiken. Als blijkt dat hun droomberoep niet realistisch is dan kunnen ze naar aanverwante entreeopleiding op de site van kiesmbo zoeken die aansluit bij hun interesse ([Entree - KiesMBO](#))

Thema taal verbeteren

Ashot vertelt in het filmpje meerdere keren dat het belangrijk is dat je de Nederlandse taal goed leert spreken. Hij vertelt dat hij verschillende bijbaantjes heeft gehad waar hij veel met zijn Nederlands oefende en vaktaal leerde. Ook leerde hij dat je tegen sommige mensen op een andere manier spreekt dan tegen andere mensen (formele en informele taal).

Reflectie gesprek: Hoe is het voor jou om een nieuwe taal te leren? Van wie leer jij het meest? Wat zou je nog meer kunnen doen om Nederlands te leren? Spreek je tegen je vrienden op dezelfde manier als tegen je baas op het werk of tegen de leraren in de klas? En hoe is dat bij jouw ouders? Zijn jullie gewend om in formele of in informele taal te spreken?

Reflectie opdracht:

Ashot noemt in zijn filmpje dat hij vaktaal leert tijdens zijn bijbaantje. Kies in groepjes van 2 voor een beroep en schrijf zo veel mogelijk woorden op die vaktaal zijn in dit beroep. Zoek de betekenis op van deze woorden. **Optie:** De leerlingen kunnen een quiz doen voor de rest van de klas waarbij de rest van de klas moet raden wat deze woorden betekenen.

Tips van Ashot:

Ashot geeft aan het eind van het filmpje een aantal tips:

- Je hebt discipline nodig. Ook als je iets niet leuk of saai vindt moet je doorgaan.
- Spreek met veel verschillende mensen om de taal goed te leren spreken
- Durf fouten te maken, daar kan je alleen maar van leren!

Reflectieopdracht: Welke tips zouden jullie elkaar willen geven? Laat iedereen op een A4tje een tip schrijven en versieren. Deze hangen jullie allemaal op in het lokaal.

Aflevering 3 Raihana uit Afganistan (kwam in 2014 op haar 16^e naar Nederland)

<https://www.youtube.com/watch?v=ICfnjnRE4Q>

Korte versie:

<https://www.youtube.com/watch?v=576t9DZDH1U&t=20s>

In aflevering 3 vertelt Raihana uit Afghanistan over haar loopbaan tot nu toe. Ze is 8 jaar in Nederland. Ze deelt haar zoektocht en benadrukt hoe belangrijk het is dat je verbinding zoekt met de Nederlandse maatschappij: via de taal, via vriendinnen en via werk. Ze volgt nu een opleiding in Travel en Hospitality op MBO4 niveau.

Hoofd thema's

- Het Nederlandse schoolsysteem/ doorgroeien uitstroomniveau praktijk niveau, naar MBO
- 'beroepen voor meisjes en beroepen voor jongens'
- Taal verbeteren
- Werken en bijbaantjes
- Focus op je eigen toekomst (rol ouders)

Aankomst in Nederland, wat is anders?:

"Ik ben met mijn moeder gekomen en mijn broer was hier al. Fijn om hem te zien. Nieuwe cultuur in een ander land, mensen die er allemaal anders uit zien en de andere taal. Gelukkig in een veilig land en dat is belangrijk."

Thema het Nederlandse Schoolsysteem

"Is in Pakistan anders, je kon daar gewoon 13 jaar door leren door 13 klassen te volgen en dan kon je naar de universiteit. Daar wilde ik docent worden omdat dat daar makkelijk was. Vrouwen kunnen niet echt in bedrijven werken."

Reflectie gesprek: Wat weet jij over het Nederlandse schoolsysteem? Raihana vertelt dat in Pakistan meisjes niet zomaar alle beroepen mogen uitoefenen. Hoe is dat in jouw thuisland? Wat vind je daarvan? En wat vinden jouw ouders? Vinden zij dat je bepaalde beroepen per se niet of per se wel moet gaan uitoefenen? Hoe is dat voor jou?

Reflectie opdracht: Laat de leerlingen uitzoeken hoe het Nederlandse onderwijssysteem in elkaar zit. Ook kun je als huiswerkopdracht meegeven dat ze met hun ouders hierover in gesprek gaan. Eventueel kan dit ook een gespreksonderwerp zijn tijdens een ouderavond waarbij ouders en leerlingen aanwezig zijn.

tip: Gebruik de opdrachtkaarten van de LOBBOX- ISK: [Lobbox - bekijkjetoekomstnu](#) en de filmpjes over het Nederlandse onderwijssysteem <https://www.lowan.nl/vo/isk-en-het-nederlands-onderwijssysteem/> (beschikbaar in meerdere talen)

Thema taal verbeteren:

“Is moeilijk met grammaticaal heel anders. Ik ben door taalcoach geholpen met grammatica en uitspraak. Sociaal leven belangrijk en echt vrienden te maken en naar buiten te gaan, zo leer je je Nederlands. Dus niet alleen met landgenoten! Daar moet je echt voor kiezen, voor communicatie en vrienden worden met Nederlanders. Als je NL vrienden hebt kan je vragen als je iets niet begrijpt. Je moet tijd geven aan vriendschappen en open zijn.”

Reflectie gesprek: Hoe is het voor jou om een nieuwe taal te leren? Van wie leer jij het meest? Wat zou je nog meer kunnen doen om Nederlands te leren? Spreek je ook veel met Nederlandse mensen? Op wat voor manier zou je nog vaker met Nederlandse mensen in contact kunnen komen waar je Nederlands moet spreken?

Thema werken en bijbaantjes:

“ik heb toen ik de NL taal nog niet kende als postbezorger gewerkt en daarna in een winkel.”

Reflectiegesprek: Raihana heeft eerst een bijbaantje gehad waarvoor je niet zo heel goed Nederlands hoeft te kunnen spreken. Wat voor bijbaantjes/ werk zou je kunnen doen waarvoor je nog niet heel goed Nederlands hoeft te spreken?

Thema wat wilde je later worden?:

Ik wilde politieagent worden. Ik wilde mensen communiceren en mensen helpen en niet in een bedrijf achter een computer. Politieagent kon niet omdat mijn Nederlands dan op een hoger niveau moet zijn en ik moet de NI nationaliteit hebben. Tweede keuze was een sport opleiding om zo conditie op te doen voor politieagent. Nu doe ik MBO 4 Hospitality and Travel, ook met mensen en communiceren

Reflectiegesprek: Raihana weet wat ze leuk vindt om te doen en heeft daar een opleiding bij gekozen. Wat vind jij leuk om te doen? Heb je bepaalde hobby's? Ben je graag alleen of juist met mensen? Kan je goed stilzitten of ben je liever actief bezig? Heb je al eens uitgezocht welke opleidingen passen bij de dingen die jij leuk vind om te doen?

Reflectieopdracht: Met behulp van de opdrachten van de LOBBOX ISK op [Lobbox - bekijkjetoekomstnu](#) kunnen de leerlingen verschillende opdrachten doen om er achter te komen welke eigenschappen ze zijn en wat hun wensberoepen zijn.

Tips van Raihana:

- “Je moet altijd blijven vragen tijdens de lessen en na school eventueel blijven. Ook heeft de taalcoach mij geholpen bij opdrachten als er moeilijke woorden zijn.”
- “Op het MBO werk je zelfstandig en zorg dat je daar je focus houdt op je eigen droom van de toekomst. Dan vind je echt jouw richting. Ik wens de nieuwkomers een mooi en veilig leven in Nederland”

Reflectieopdracht: Welke tips zouden jullie elkaar willen geven? Laat iedereen op een A4tje een tip schrijven en versieren. Deze hangen jullie allemaal op in het lokaal.

Aflevering 4 Aziz (kwam in 2015 op zijn 15^e naar Nederland)

<https://www.youtube.com/watch?v=94B7wFY5hxY>

Korte versie:

<https://www.youtube.com/watch?v=Ww9IIEKgKu4>

In aflevering 4 vertelt Aziz uit Syrië over zijn loopbaan. Hij werd verliefd op de camera en kreeg de kans om fotografie te studeren. Aziz benadrukt het belang om alle kansen aan te pakken en 'los te gaan', hij had allerlei soorten bijbanen en deed veel vrijwilligerswerk. Zo zag hij steeds beter hoe Syriërs ook iets moois kunnen brengen in de Nederlandse maatschappij.

Hoofd thema's:

- Het Nederlandse onderwijssysteem
- Blijf jezelf en volg je hart en passie
- Rol van ouders
- Hoe krijg je een plek in de Nederlandse samenleving?

Aankomst in Nederland

"We zijn in 2015 aangekomen en ik ben nu 5 jaar in NL. Overgang was groot, wij kwamen in Syrië uit een grote stad en in Nederland in een klein dorp. Wel lastig in begin omdat je niet weet hoe ze naar je kijken.

In het begin ben ik veel bezig geweest met wie ik ben en wat ik kan in deze samenleving. Ik heb veel vrijwilligerswerk gedaan en veel activiteiten en zo ontdekte ik wie ik wil zijn en wat ik nodig heb.

Ik was ook heel erg bang om dat ik me niet thuis voelde, mensen kijken anders naar me. Nu zie ik mezelf als een verrijking voor hen en zij voor mij."

Thema het Nederlandse onderwijs systeem

Het was voor mij schokkend in het begin omdat je aankomt en denkt dat je iets kan doen omdat je dat wilt maar dat je dan het systeem moet volgen. Dat is ingewikkeld, mensen leggen het uit en dat was in het begin ook moeilijk te begrijpen.

Reflectie gesprek: Wat weet jij over het Nederlandse schoolsysteem? En hoe is dat voor jouw ouders? Hoe zou je jouw ouders kunnen uitleggen hoe het Nederlandse schoolsysteem werkt?

Reflectie opdracht: Laat de leerlingen uitzoeken hoe het Nederlandse onderwijssysteem in elkaar zit. Ook kun je als huiswerkopdracht meegeven dat ze met hun ouders hierover in gesprek gaan. Eventueel kan dit ook een gespreksonderwerp zijn tijdens een ouderavond waarbij ouders en leerlingen aanwezig zijn.

tip: Gebruik de opdrachtkaarten van de LOBBOX- ISK: [Lobbox - bekijkjetoekomstnu](https://www.lobbox.nl/vo/isk-en-het-nederlands-onderwijssysteem/) en de filmpjes over het Nederlandse onderwijssysteem <https://www.lowan.nl/vo/isk-en-het-nederlands-onderwijssysteem/> (beschikbaar in meerdere talen)

Thema blijf jezelf en volg je passie

Aziz ontdekte dat hij een passie heeft voor werken met een camera dat hij hier nog beter mee wilde leren werken. Hij doet nu een opleiding in deze richting.

“Ik ontdekte dat ik mijn camera als communicatiemiddel in kon zetten. Ik sprak nog niet goed Nederlands en kon niet goed uitleggen. Met de camera kon ik laten zien wat mijn werk is en wat ik had gemaakt. Het was goed mezelf te laten zien dat hielp me met integreren en maakte dit makkelijker. Ik heb gezien van dit medium heeft gedaan en ook in de media opleiding die ik doe helpt het mijzelf om verder te ontwikkelen en om anderen te helpen.”

Reflectiegesprek: Aziz weet wat hij leuk vindt om te doen en heeft daar een opleiding bij gekozen. Wat vind jij leuk om te doen? Heb je bepaalde hobby's? Ben je graag alleen of juist met mensen? Kan je goed stilzitten of ben je liever actief bezig? Heb je al eens uitgezocht welke opleidingen passen bij de dingen die jij leuk vind om te doen?

Reflectieopdracht: Met behulp van de opdrachten van de LOBBOX ISK op [Lobbox - bekijkjetoekomstnu](#) kunnen de leerlingen verschillende opdrachten doen om er achter te komen welke eigenschappen ze zijn en wat hun wensberoepen zijn.

Thema de rol van ouders

“In het begin niet. Later zagen mijn ouders mijn motivatie en passie en hoe ik verliefd was op mijn camera. Ze zijn er trots op dat ik mij hart volg en trots dat ik iets doe.”

Reflectie gesprek: Aziz vertelt dat zijn ouders het aan het begin niet zo'n goed idee vonden dat hij fotograaf wilde worden. Hoe is dat bij jou thuis? Mag jij zelf kiezen wat je wil worden of hebben jouw ouders hier een duidelijke wens over? Als je helemaal zelf zou kunnen kiezen voor een beroep, is dat dan hetzelfde beroep als dat jouw ouders goed voor jou vinden? Kan je hierover met jouw ouders praten?

Thema hoe krijg je een plek in de Nederlandse samenleving?

“Mensen zijn voor mijn integratie erg belangrijk geweest. Mijn burens, hebben ons goed opgevangen. Ik heb zelf ook zelf initiatief genomen en naar organisaties gestapt waaronder “de Voorkamer in Utrecht” een soort ontmoetingsplek waar mensen elkaar helpen. We kwamen met elkaar in contact door activiteiten te doen waaronder muziek maken.”

Reflectie gesprek: Aziz voelt zich meer thuis in Nederland omdat hij contact is heeft met andere mensen. Hij vertelt dat hij naar ontmoetingsplek is gegaan waar hij andere mensen die net in Nederland zijn heeft leren kennen en ook mensen kan helpen. Voel jij je thuis in Nederland? Waarom wel/ waarom niet? Wat zou je helpen om je meer thuis te voelen? Hoe zou je meer mensen kunnen leren kennen?

Reflectie opdracht: Zijn er organisaties in jouw woonplaats waar je naar toe kan gaan om nieuwe mensen te ontmoeten? Zoek uit of er jongerencentra of buurtcentra zijn waar je naar toe zou kunnen gaan.

Aziz vertelt dat hij door heel veel verschillende soorten bijbaantjes en vrijwilligerswerk Nederland heeft leren kennen.

“Naast mijn werk als fotojournalist heb ik allerlei baantjes gehad in de supermarkt, in een restaurant en als verkoper en ook als communicatiemedewerker bij een stichting in Amsterdam. Ik doe nu ook integratie werk met vluchtelingen.”

Reflectiegesprek: Wie heeft er al een bijbaantje? Wat leer je daar van? Wat zijn de voordelen van het hebben van een bijbaantje?

Reflectieopdracht:

Optie 1: Ga 2 aan 2 in gesprek. Wat voor bijbaantje zou jij leuk vinden? Leg aan elkaar uit wat je er leuk aan zou vinden. Wat moet je goed kunnen om dit bijbaantje te kunnen doen?

Ga samen de stad in en kijk wat voor bijbaantjes er allemaal te vinden zijn (briefjes op de bedrijven). Lijkt jou dit leuk werk? Interview iemand die in het bedrijf werkt waar ze mensen nodig hebben.

Optie 2: onderzoek online (vacature site) waar ze veel mensen nodig hebben. Bekijk beroepen filmpjes van dit werk ([beroepenfilmpjes - YouTube](#)). Lijkt jou het leuk om dit werk te doen?

Tips van Aziz:

- Blijf jezelf, volg je hart. Luister naar jezelf en doe waar je zin in hebt en wat je denkt wie je wilt zijn.
- Blijf zichtbaar voor de mensen om je heen, laat jezelf zien.
- Doe vrijwilligerswerk, supermarkt, restaurants dat gaat je helpen

Reflectieopdracht: Welke tips zouden jullie elkaar willen geven? Laat iedereen op een A4tje een tip schrijven en versieren. Deze hangen jullie allemaal op in het lokaal.

Aflevering 5 Polina (kwam in 2002 op haar 12^e naar Nederland)

https://www.youtube.com/watch?v=e_ffpKEGOs

Korte versie:

<https://www.youtube.com/watch?v=yUGJA20QK40&t=10s>

In aflevering 5 vertelt Polina uit Rusland over haar loopbaan. Ze is nu twintig jaar in Nederland en vertelt hoe belangrijk de ISK voor haar is geweest in het begin. Polina is nu een videokunstenaar en moedigt ISK-leerlingen aan om goed te kijken naar hun passie, om daarvoor te gaan.

Hoofd thema's:

- Taal verbeteren
- Het Nederlandse onderwijssysteem
- De Nederlandse cultuur en de cultuur van jouw thuisland
- Volg je passie/ ga doen wat je leuk vindt

Thema aankomst in Nederland en taal verbeteren

“Ik ben 20 jaar geleden (2001) uit Rusland in Nederland aangekomen en was toen 12. Ik herinner die dag nog goed. Mijn broer heeft mijn moeder en mij naar het vliegveld gebracht hij is daar nog.

In de nieuwe wereld duiken was lastig, de taal... ik voelde me zigzaggen in een soort vacuüm.”

“3 weken na mijn aankomst kon ik naar de ISK dit was november. De andere kinderen spraken al Nederlands, mijn eerste lessen waren Engels maar ben toch snel naar Nederlands gegaan. De eerste weken heb ik allerlei mensen vermoeid met het praten over het weer, dat was het enige dat ik kon. Het was belangrijk dat ik de switch maakte om Nederlands te leren, dat ik dat aandurfde heeft me ver gebracht.”

Polina vertelt dat ze vanaf het begin af aan heeft geprobeerd om Nederlands te spreken op de ISK.

Reflectie gesprek: Hoe was dat toen jij in Nederland kwam? Was dat spannend? Vond je Nederland een mooi land? Vond je het spannend om op de ISK te beginnen? Hoe snel sprak je Nederlands tegen jouw medeleerlingen op de ISK? Werd je door je klasgenoten geholpen?

Thema het Nederlandse onderwijssysteem

Dit was voor mij de ISK daar bracht ik al mijn tijd door. Ik kreeg daar vrienden. Ik heb daar 90% van mijn taal geleerd. Ik had iemand die ik al kende die in Nederland woonde. De man van mijn moeder was cruciaal. Hij heeft me geholpen dat ik naar het juiste niveau kon doorstromen me geholpen om het juiste niveau kon doorstromen. Ik kreeg advies VMBO-T, ik had het heel goed gedaan en had een hoog taal niveau. De man van mijn moeder heeft een meeting geregeld met een decaan van een middelbare school en zij heeft het risico genomen dat ik mocht instromen op havo/ vwo. Ik had een kans gekregen en zag dit als een enorme verantwoordelijkheid.

Reflectie gesprek: Weten jouw ouders hoe het Nederlandse onderwijssysteem in elkaar zit? Heb je iemand in jouw omgeving die je zou kunnen helpen bij keuzes en advies voor de scholen die het best bij jouw passen?

Reflectie opdracht: Laat de leerlingen uitzoeken hoe het Nederlandse onderwijssysteem in elkaar zit. Ook kun je als huiswerkopdracht meegeven dat ze met hun ouders hierover in gesprek gaan. Eventueel kan dit ook een gespreksonderwerp zijn tijdens een ouderavond waarbij ouders en leerlingen aanwezig zijn. (tip: Gebruik de opdrachtkaarten van de LOBBOX- ISK: [Lobbox - bekijktietoekomstnu](#))

Thema de Nederlandse cultuur en de cultuur in jouw thuisland

“Het was een hele witte school in klein dorpje in NL. Ik was en werd ook altijd gezien als de enige buitenlander. Dit vond ik lastig. Ik wilde Nederlandse zijn toen ik daar was. Ik sprak ook niet meer Russisch met mijn moeder.

Nu weet ik wie ik ben en voel me blij met twee culturen in me. Het was misschien fijner geweest op een middelbare school te zitten te zitten met meer buitenlanders dan was een andere cultuur iets meer normaal.”

Reflectie gesprek: Hoe was de eerste tijd in Nederland voor jou? Wat waren de grootste verschillen tussen Nederland en het land waar je vandaan komt? Voelde je je welkom in Nederland?

Reflectie opdracht: Laat de leerlingen een collage maken over de de Nederlandse cultuur en de cultuur van het eigen thuisland. Eventueel kunnen ze het in de klas aan elkaar presenteren of in groepjes bespreken.

Thema volg je passie/ ga doen wat je leuk vindt

“Mijn middelbare school was heel leuk. In jaar 5 en 6 ging ik naar opendagen. Interesse in antropologie, Zuid Amerikaanse studies. Ik wist het niet. Mijn lievelingsvakken waren Kunst en CKV. Deze docenten raden mij aan om iets met kunst of in ieder geval iets met reclame te gaan doen. Ik heb toch gekozen voor de Kunstacademie, grafisch ontwerper om met visuele media verhalen te vertellen.

Dit was wel spannend als nieuwe Nederlander, zeker vanuit Rusland daar heb je het gevoel dat je moet slagen in de maatschappij, je moet je moet succesvol en geld verdienen om je staande te houden. Hier in Nederland kan je dat wel als je hart werkt

Keuze voor kunstacademie was ook een keuze voor onzekere toekomst, moeilijk maar heb ik wel gekozen omdat ik mijn hart volgde.”

Reflectiegesprek: Polina heeft gekozen voor een opleiding waarbij het best onzeker is of je er makkelijk geld mee kan verdienen. Zij vindt doen wat ze leuk vindt belangrijker dan veel geld verdienen.

Wat vind jij belangrijker? Werk dat je passie is of zeker zijn van een goedbetaalde baan? En hoe is dat voor jouw ouders? Vinden zij het belangrijker dat je iets doet wat jouw passie is of kijken ze eerst naar de zekerheid van een goede baan?

Reflectieopdracht: Met behulp van de opdrachten van de LOBBOX ISK op [Lobbox - bekijkjetoekomstnu](#) kunnen de leerlingen verschillende opdrachten doen om er achter te komen welke eigenschappen ze hebben en wat hun wensberoepen zijn.

Tips van Polina:

- Geloof in jezelf
- Bedenk dat waar je vandaan komt belangrijk is. Vergeet je eigen cultuur niet als je de Nederlandse cultuur leert. Je neemt een hele wereld mee die ze ook hier nodig hebben en jouw andere manier van denken is waardevol.
- Doe waar je passie ligt en wat je interessant vindt en waarin je kan ontwikkelen. Als je alleen een baan doet die je baanzekerheid geeft levert dat misschien ook ontevredenheid op.

Reflectieopdracht: Welke tips zouden jullie elkaar willen geven? Laat iedereen op een A4tje een tip schrijven en versieren. Deze hangen jullie allemaal op in het lokaal.

Aflevering 6 Liya uit Eritrea (kwam in 2016 op haar 14^e naar Nederland)

<https://www.youtube.com/watch?v=Q1ljbaKToik>

Korte versie:

<https://www.youtube.com/watch?v=ROTdP6HpXOI>

In aflevering 6 vertelt Liya uit Eritrea over haar loopbaan. Ze was 14 toen ze in Nederland kwam. Ze wilde graag dokter worden, maar kwam er achter dat ze in Nederland een ander pad moet bewandelen. Door te durven en veel te vragen weet ze nu dat ze voor een opleiding tot apothekersassistent kan gaan.

Hoofd thema's:

- Bereid je voor met hulp van de ISK
- Durven vragen te stellen
- Bijbaantjes
- Ontdek wat je wilt worden en kies wat bij je past

Aankomst in Nederland

“In het begin is het moeilijk. Andere mensen en ander taal. Je hoort niets en verstaat niets. Mijn buurman en buurvrouw hebben ons altijd geholpen bij van alles.”

Reflectie gesprek: Hoe was het toen jullie in Nederland aankwamen? Kon je wennen aan het nieuwe land? Waren er mensen die jullie hielpen?

Thema bereid je voor met hulp van de ISK

De ISK was leuk en ik mis ze nog steeds. Ik heb het alfabet en woorden geleerd. En leren lezen, dit was belangrijk omdat je dan woorden ziet en als je ze hoort je ook weet hoe je ze schrijft. Ik durfde niet te vragen. Had ik dat maar gedaan, dan had ik meer geleerd.

Ik zit nu op mbo en moet zelfstandig werken. Dan moet je je Nederlands kennen.

Reflectie gesprek: Lya vertelt dat ze op de ISK nog niet zo veel durfde te vragen. Ze heeft daar nu spijt van want ze zegt dat je van vragen veel leert. Hoe is dat voor jou? Durf jij alles aan jouw leraar of lerares te vragen? Durf je alles aan jouw klasgenoten te vragen? Vind je het spannend om naar een nieuwe school te gaan waar je alles zelf moet doen? Wie zou je kunnen vragen om je te helpen?

Thema bijbaantjes

“Ik heb bij Action gewerkt en in een schoonmaak bedrijf en dat helpt met de taal en om met andere mensen te praten. Dat praten met andere mensen hebben wij in ons land niet geleerd. Ook moest ik leren nee zeggen en eerlijk zeggen dat ik iets nog niet weet, want dan leer ik ook weer..”

Reflectie gesprek: Lya vindt dat ze veel heeft geleerd van haar bijbaantjes. Welke dingen heeft Lya van haar baantjes geleerd? Wat zou je nog meer leren van het hebben van een baantje? Welke voordelen heeft het nog meer? Heb jij al een bijbaantje? Hoe heb je dat gevonden? Wat voor bijbaantje zou je willen hebben?

Reflectieopdracht: Ga 2 aan 2 in gesprek. Wat voor bijbaantje zou jij leuk vinden? Leg aan elkaar uit wat je er leuk aan zou vinden. Wat moet je goed kunnen om dit bijbaantje te kunnen doen?

Ga samen de stad in en kijk wat voor bijbaantjes er allemaal te vinden zijn (briefjes op de bedrijven). Lijkt jou dit leuk werk? Interview iemand die in het bedrijf werkt waar ze mensen nodig hebben.

Optie 2: onderzoek online (vacature site) waar ze veel mensen nodig hebben. Bekijk beroepen filmpjes van dit werk ([beroepenfilmpjes - YouTube](#)). Lijkt jou het leuk om dit werk te doen?

Thema ontdek wat je wil worden en kies wat bij je past

“Vroeger wilde ik dokter worden, nu niet meer. Nu apotheker assistente. Ik hoorde dat dokter meer dan 10 jaar duurt en dat wil ik niet. Ik wil helpen en hou van zorgen, dit past bij me. Ik zorg namelijk ook voor mijn ouders en mijn broertje. “

Ik loop mijn laatste jaar stage in de zorg en daarna ga ik de opleiding apotheker assistente opleiding doen, dat wil ik worden.

Reflectie gesprek: Weet jij al wat je wil worden? Weet je wat voor opleiding je daarvoor moet doen?

Reflectie opdracht:

Optie 1: (voor de leerlingen die het al weten): Zoek uit welke opleiding je nodig hebt voor jouw droomberoep. Zoek uit welke stappen je moet zetten om op deze opleiding te komen en hoeveel jaar dat duurt. Bekijk ook een beroepen filmpje van het beroep dat jou leuk lijkt.

Bespreek bovenstaande opdracht na. Dit kan 1 op 1 of in kleine groepjes.

Optie 2: (voor de leerlingen die het nog niet weten): Met behulp van de opdrachten van de LOBBOX ISK op [Lobbox - bekijkjetoekomstnu](#) kunnen de leerlingen verschillende opdrachten doen om er achter te komen welke eigenschappen ze zijn en wat hun wensberoepen zijn.

Tips van Lya:

- Altijd vragen stellen en alles opdrachten maken, gewoon doen. Ze helpen je bij de ISK het beste. Je krijgt alles. En niet te veel praten in je eigen taal!
- Durf vagen te stellen!

Reflectieopdracht: Welke tips zouden jullie elkaar willen geven? Laat iedereen op een A4tje een tip schrijven en versieren. Deze hangen jullie allemaal op in het lokaal.